

Erfgoed en Circulariteit

–

Nikolaj De Meulder

Natuur- en Milieubeweging

2000-...

Studies ir. architectuur KULeuven

2005-2010

Stage-projectarchitect De Smet Vermeulen architecten

2010-2015

architectuurpraktijk in duurzame architectuur

2015-...

atelier rofu

Met Laurien De Decker

Heleen Rotiers & Sofie Van Den Velde

2021-...

Wie is Nikolaj De Meulder ?

Erfgoed en Circulariteit

–

Vensters Energie Arbeid Dossiers

We zijn geen specialisten maar specialiseren ons in alles en
niets

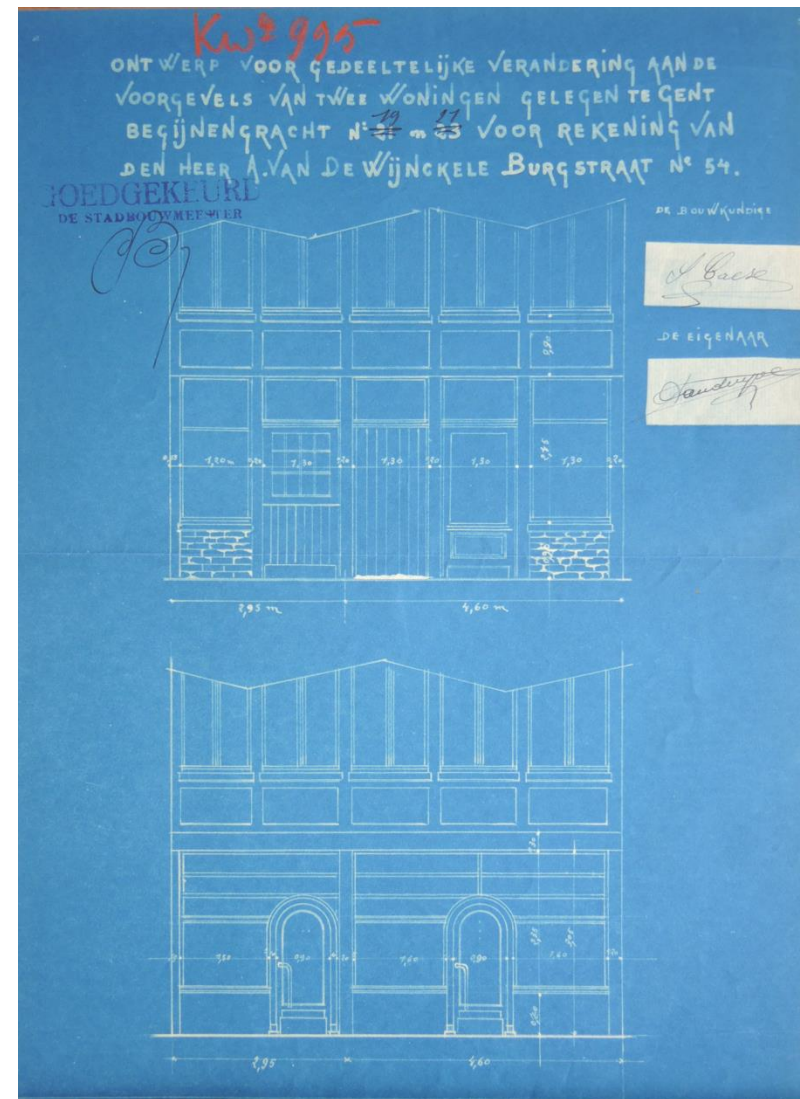
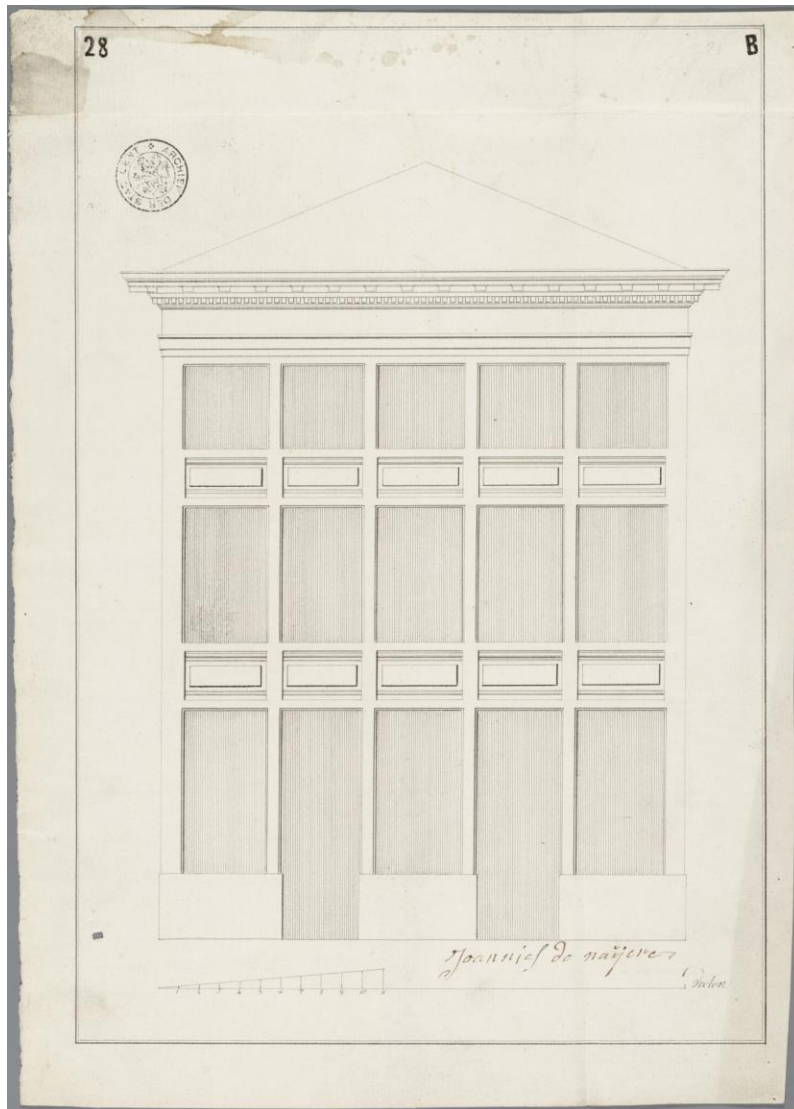
Begijnengracht 1796 – 1930 – 1956 - 2019

VENSTERS

Begijnengracht 1796 – 1930 – 1956 – 2019 - 2023

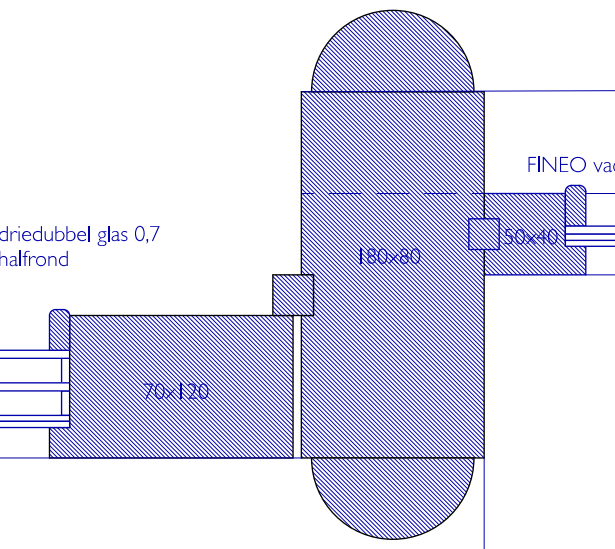
VENSTERS

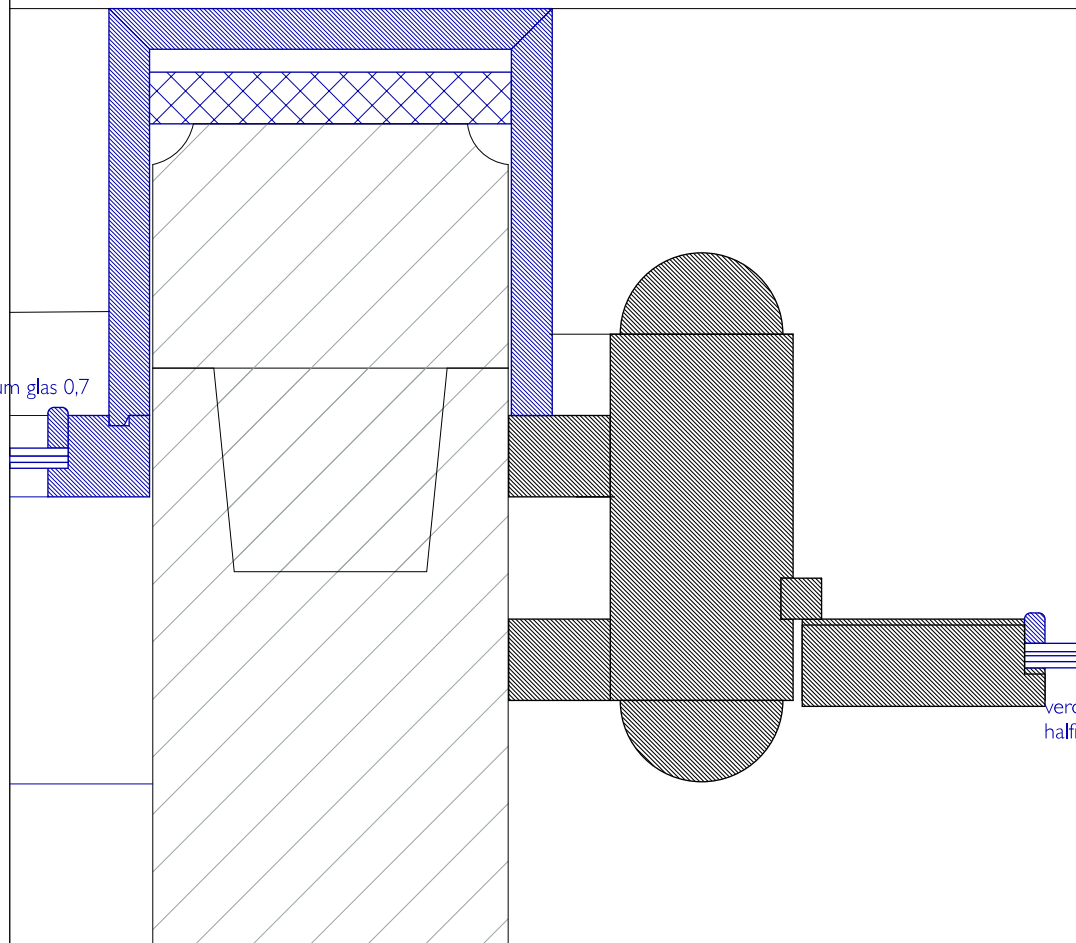
Vensters hebben
een andere
levenstduur dan
gevels

Begijnengracht 1796 – 1930 – 1956 – 2019 – 2023

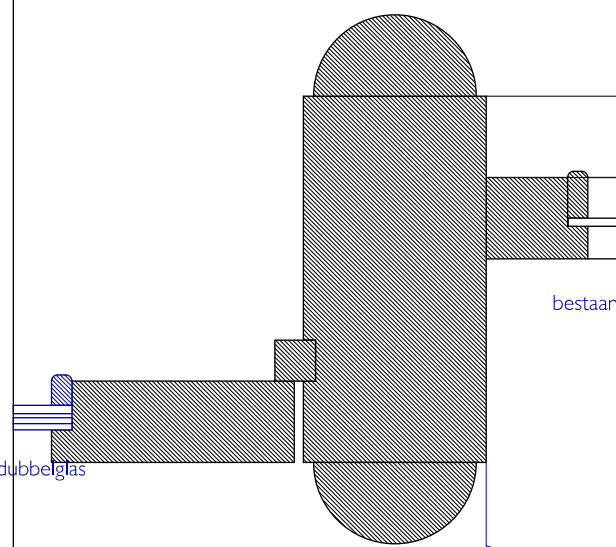
VENSTERS

nr 37 verwarmde ruimte

nr 35 (niet verwarmde ruimte)

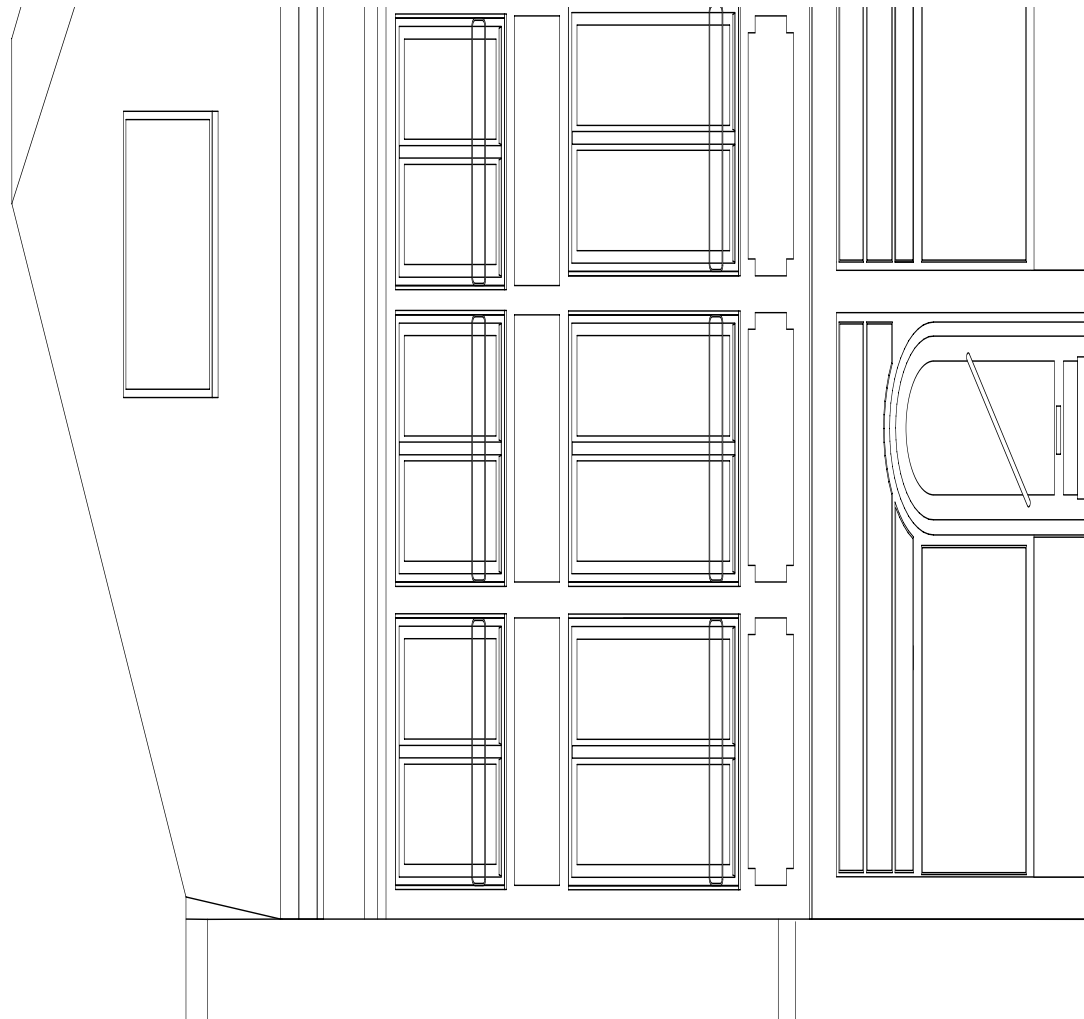
nr 36 (niet verwarmde ruimte)

Historische schrijnwerk-details als inspiratie

VENSTERS

Driedubbel glas
verwarmd

Enkel glas
onverwarmd

Vacuum glas
Historiserend profiel
verwarmd

Historische schrijnwerk-details als inspiratie

VENSTERS

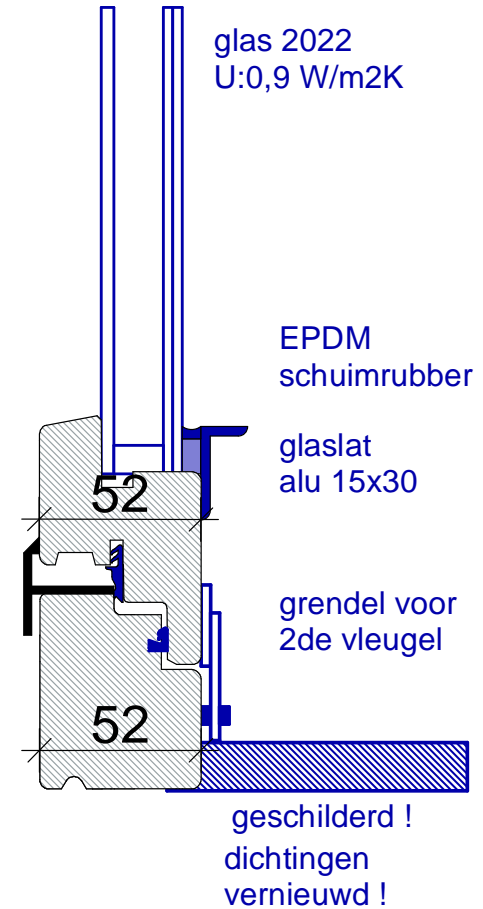
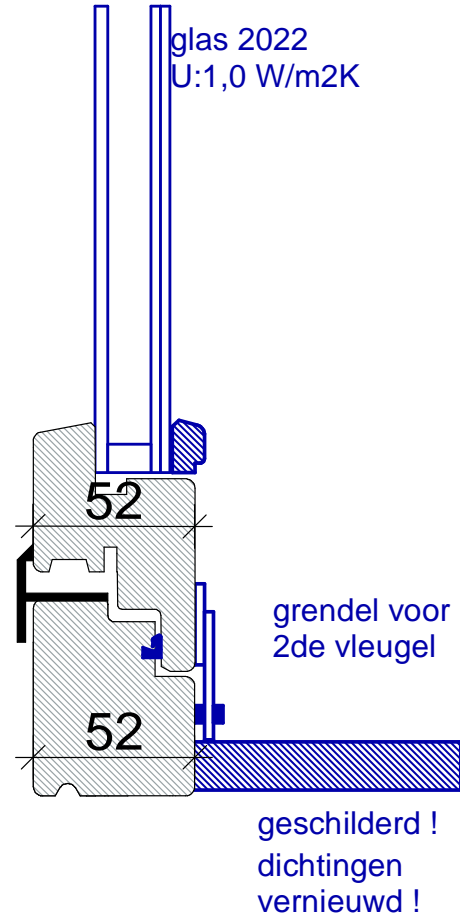
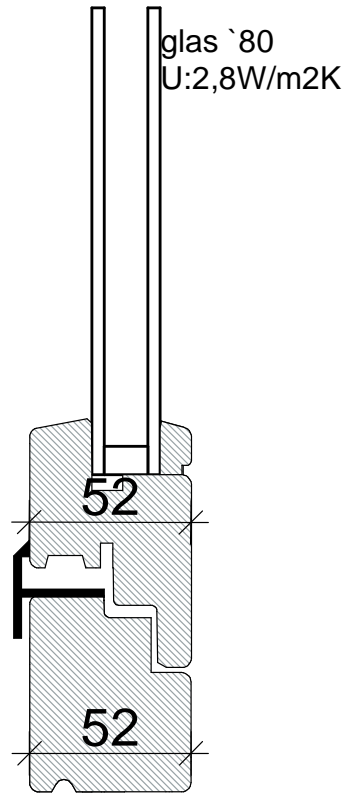
Begijnengracht 1796 – 1930 – 1956 – 2019 - 2023

VENSTERS

Herbruikinventaris

VENSTERS

Hoe
demonteerbaar
zijn bestaande
elementen ?

Herbruikinventaris met details ?

VENSTERS

Rue de savonnerie
Brussel (1930)
Kit met asbest.
> Niet gelukt

Herbruikinventaris met details ?

VENSTERS

Met wat lijmen we
ons schrijnwerk
vandaag?

1955 PAROCHIECENTRUM
Stalen schrijnwerk restaureren

Stalen schrijnwerk
restaureren >
Wél gelukt

Begijnengracht 1796 – 1930 – 1956 – 2019 - 2023

ENERGIE

ERFGOED

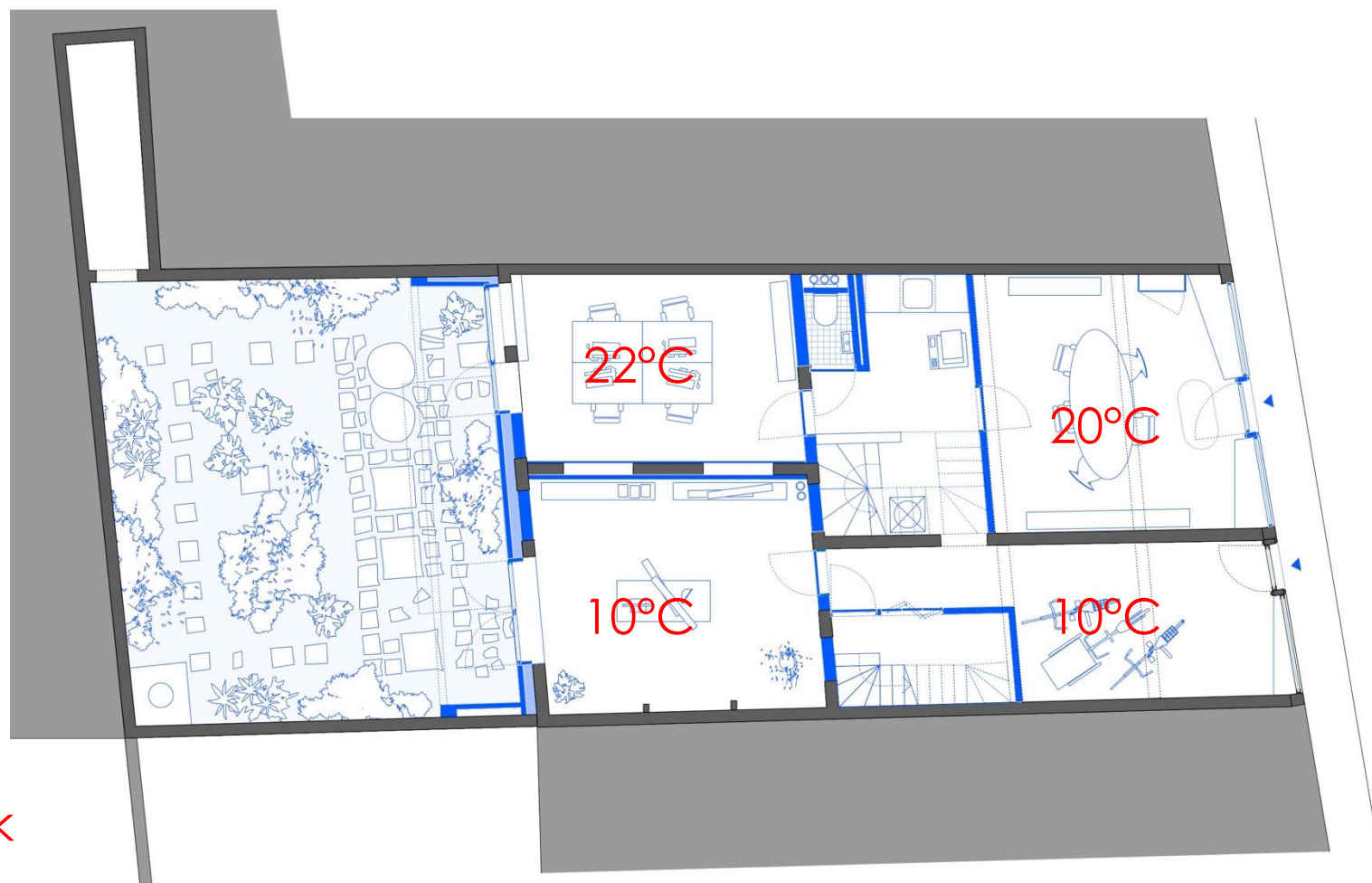
kan energiezuinig

- Ventilatie D
- Nieuwe warmtepomp lucht-water
- afgifte lage temperatuur ventilo-convectoren
- Voorgevel kalkhennepisolatie binnenisolatie
- Schrijnwerk met enkel glas, vacuum glas en driedubbel glas
- Achtergevel nieuwe gevel isolatie
- Nieuw dak hout/cellulose/recuppannen

Epeil 12 (rechtst met PV, 42 links zonder PV)

Verbruik (6000kWh) en vermogen voor 1 huis was na renovatie voldoende voor 2 woningen incl kantoor!

Begijnengracht 1796 – 1930 – 1956 – 2019 - 2023

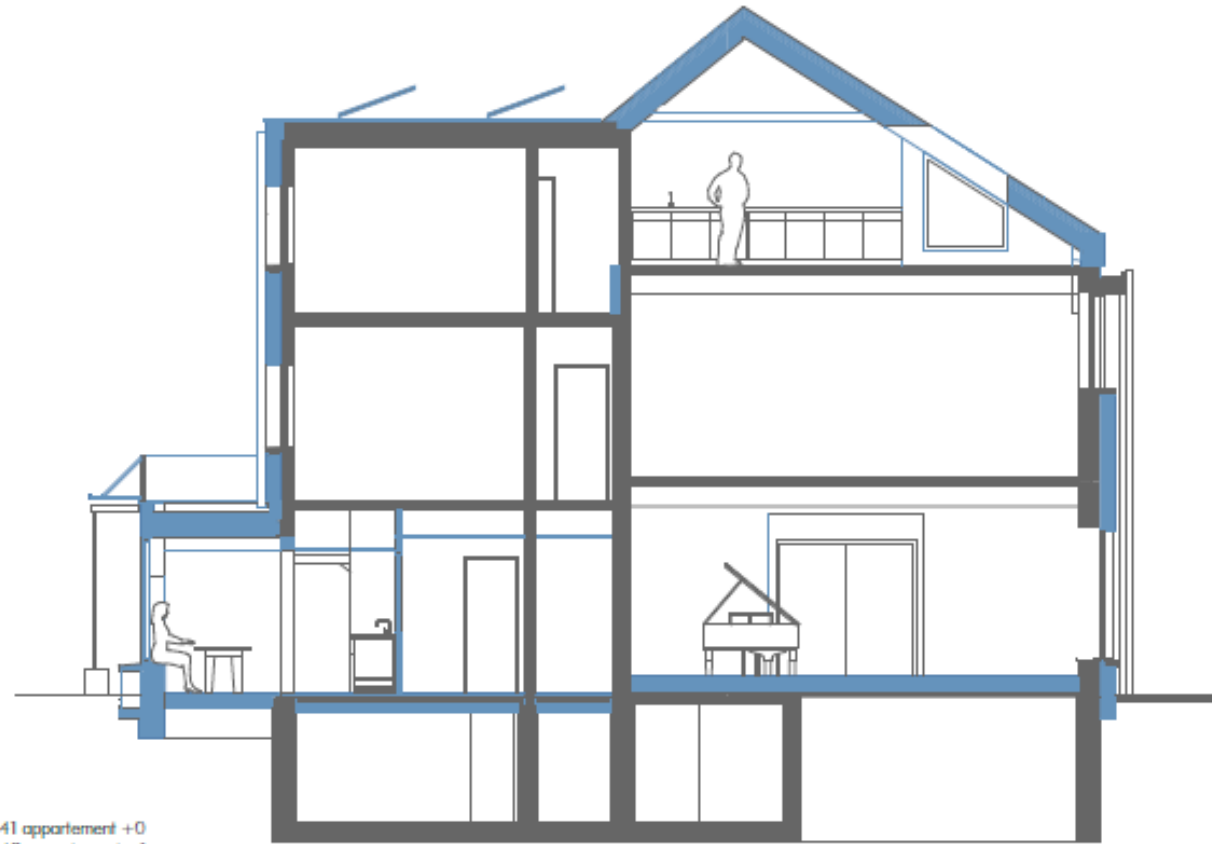
Hergebruik
Comfort
temperatuur
EPB-software
> Wél gelukt

ENERGIE

1955 PAROCHIECENTRUM > 1990 WONING + ARCHITECTUURBUREAU > 2000 WONING met BIB
> 2018 COHOUSING met 3 WONINGEN >....

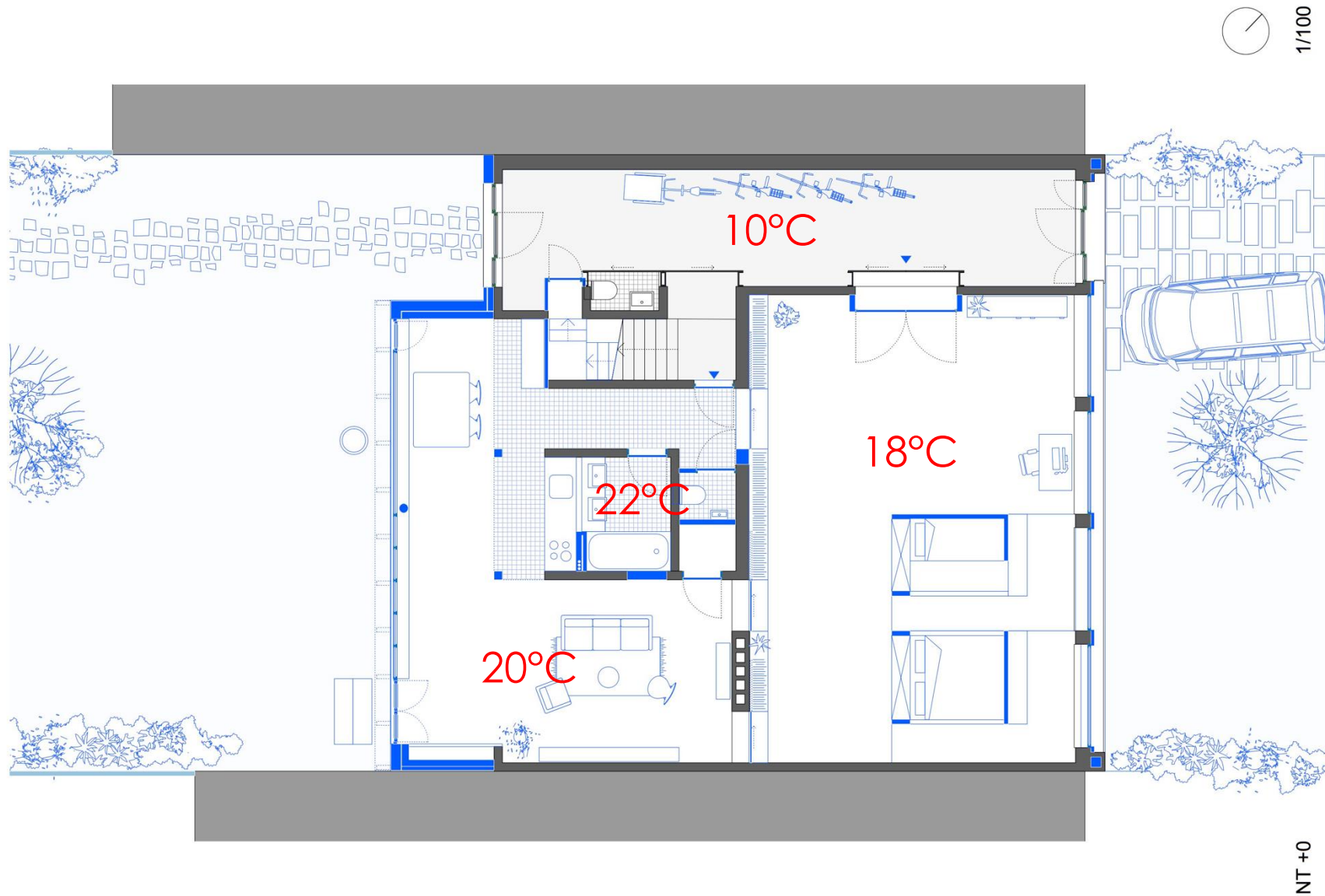
- 41 appartement +0
- 42 appartement +1
- 43 appartement +2
- 44 zonnepanelen
- 45 terras
- 46 bevestiging klimplant
- 47 waterspuwer
- 48 opvang regenwater
- 49 keuken
- 50 kelders

■ bestaand
■ nieuw

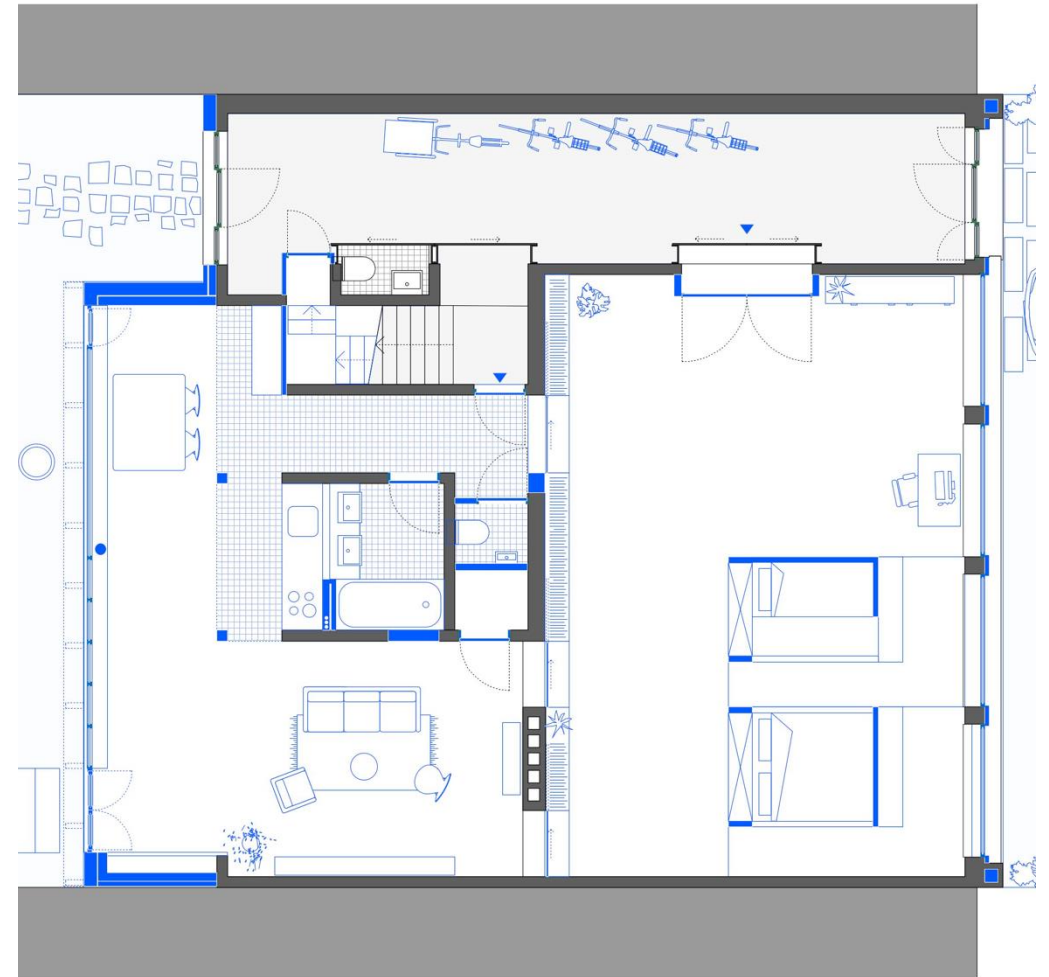
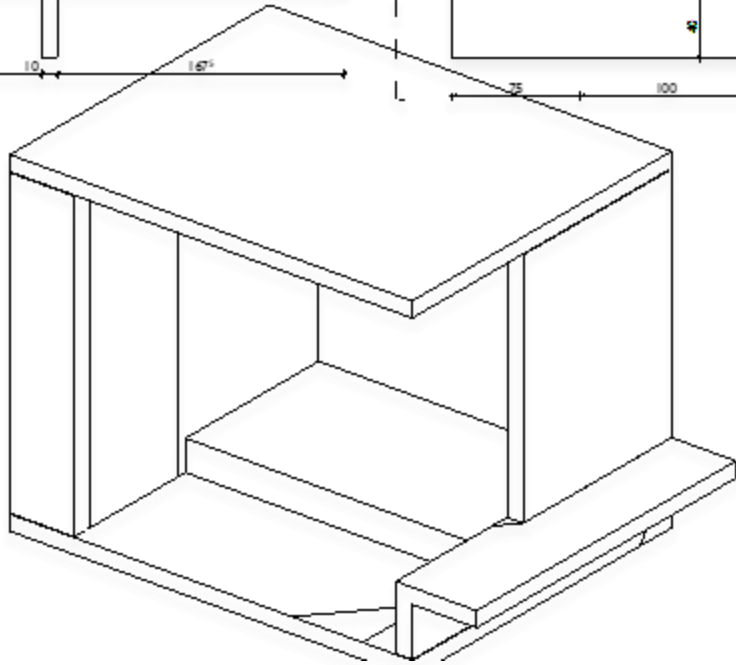
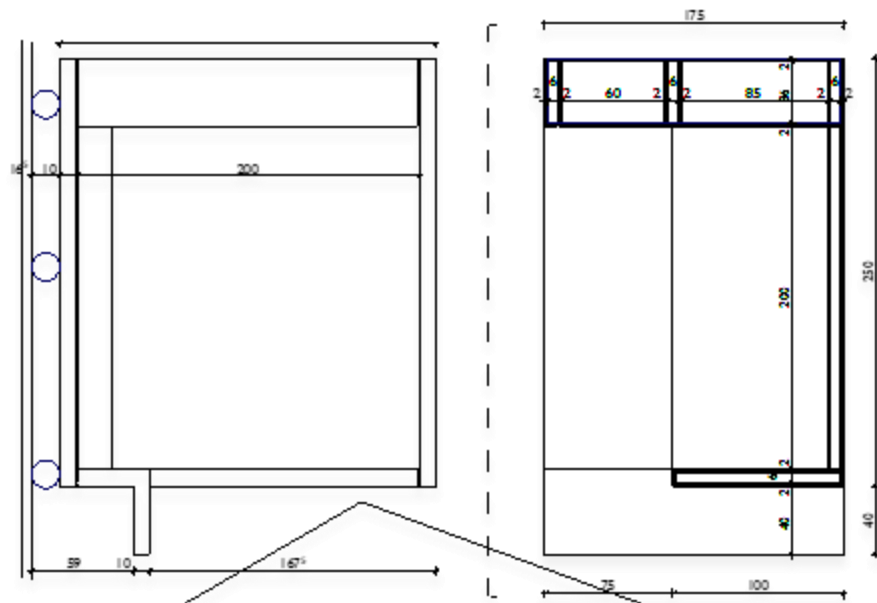
1 >3 gezinnen **66%** energiebesparing (10%kost)

Isolatie en dak **66 %** energie (70%kost)

Hernieuwbare enerige overige **11%** productie (70%kost)

DEOMONTEERBARE slaap-meubels

DEOMONTEERBARE slaap-meubels

ONTWERPEN is meer begeleiden dan creëren

Project Familiekring Wijgmaal
Domonteerbaar bouwen is ook Opnieuw monteren

HERGEBRUIK van oude contractvoorwaarden

ARBEID

DOEN IS INSPIREREND

MAATSCHAP.net Circulair Co-work atelier
Stijn Poelmans, Jens Waelput, Lieven Van Speybroek
Werkplek van Stijn Poelmans, Jens Waelput, Olliver Ipsen, Barchi, Nikolaj De Meulder,
Woonderbouw, BK-ecosys, Labland vzw, Laurien De Decker, Stefanie Neerinck

ARBEID !

MAATSCHAP.net @ BE-factory Stijn Poelmans
architecten die **BOUWEN**

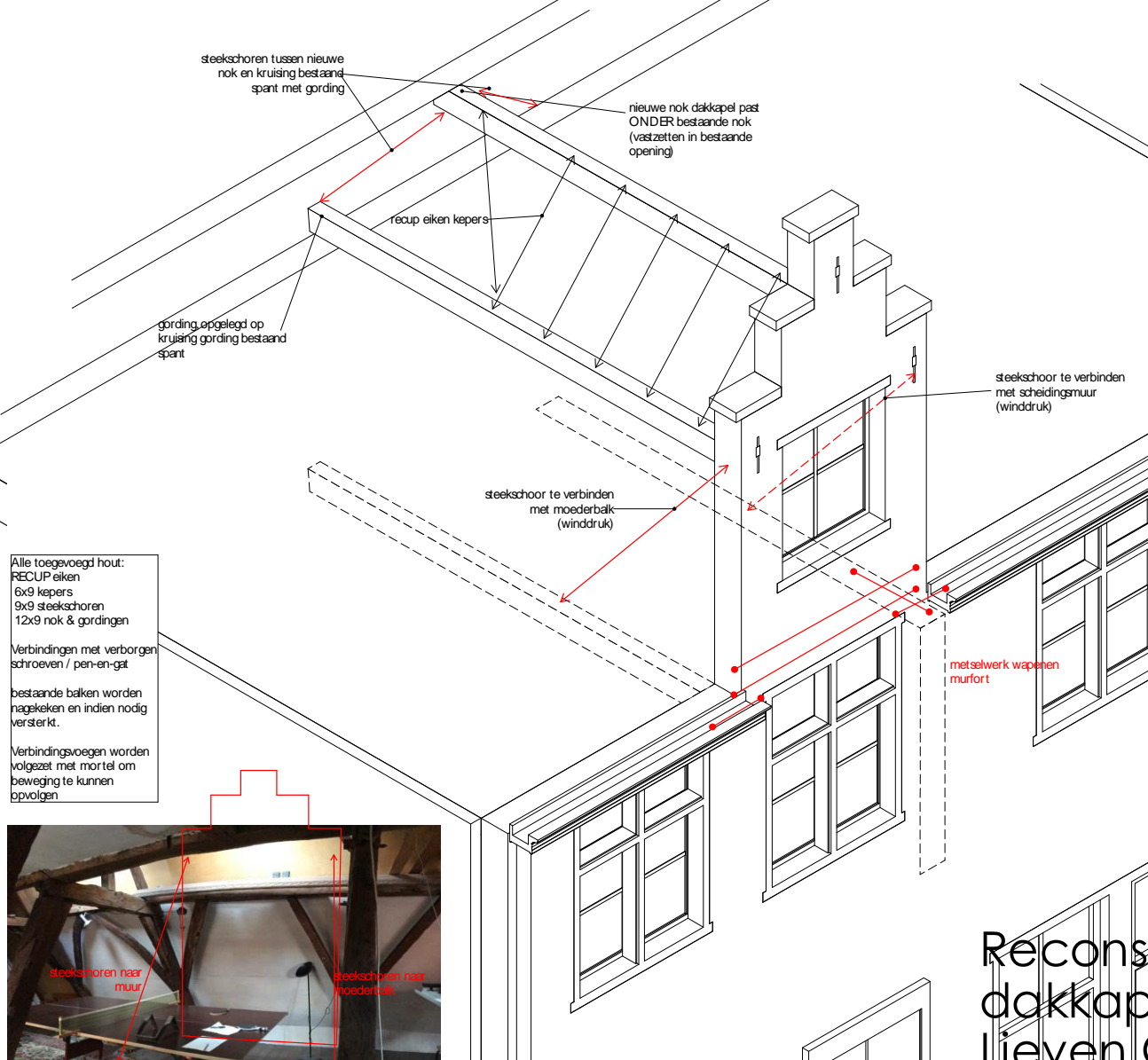
MAATSCHAP.net @ BE-factory Stijn Poelmans
architecten die **BOUWEN**

Alle toegevoegd hout:
RECUP eiken
6x9 kepers
9x9 steekschoren
12x9 nok & gordingen

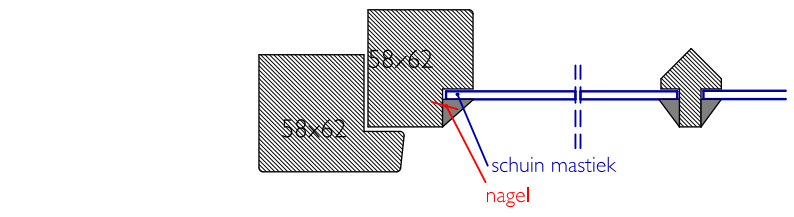
Verbindingen met verborgen
schroeven / pen-en-gat

bestaande balken worden
nagekeken en indien nodig
versterkt.

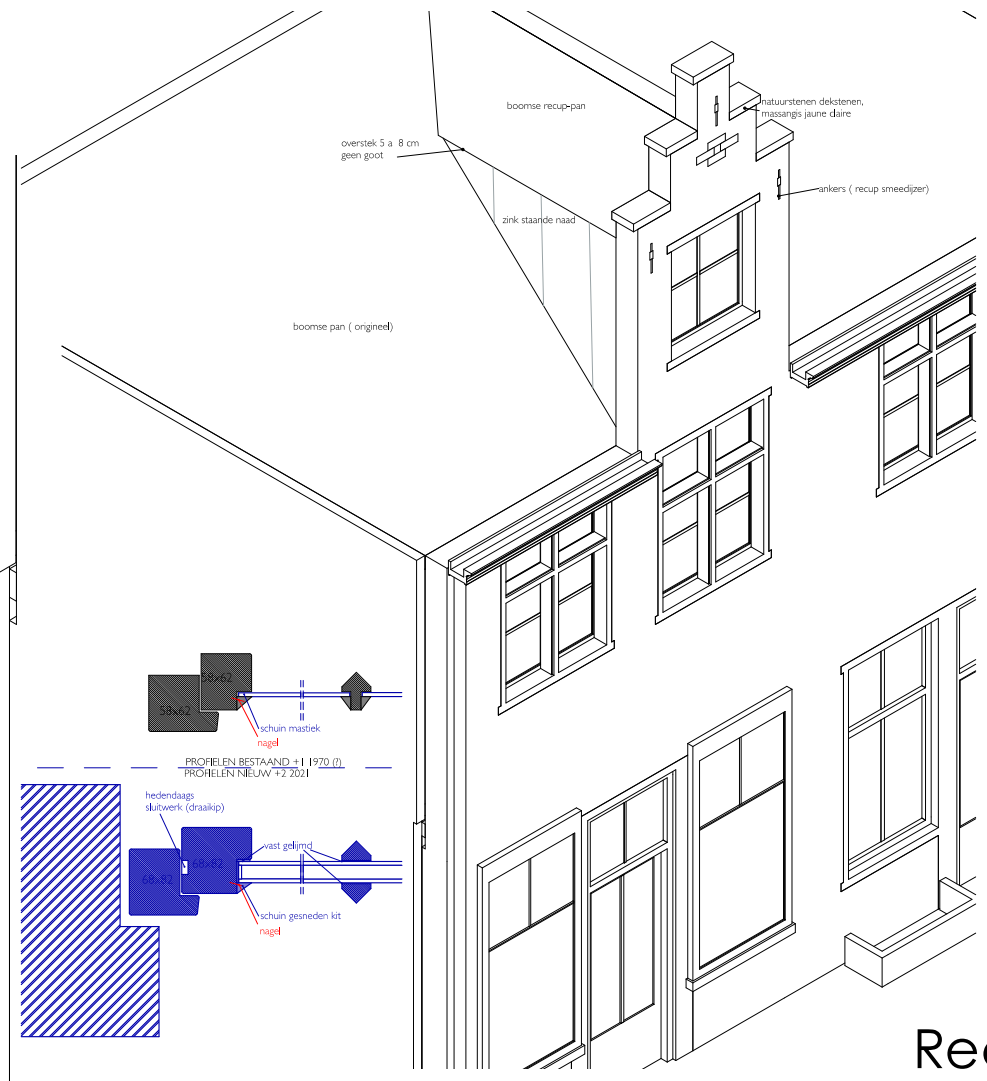
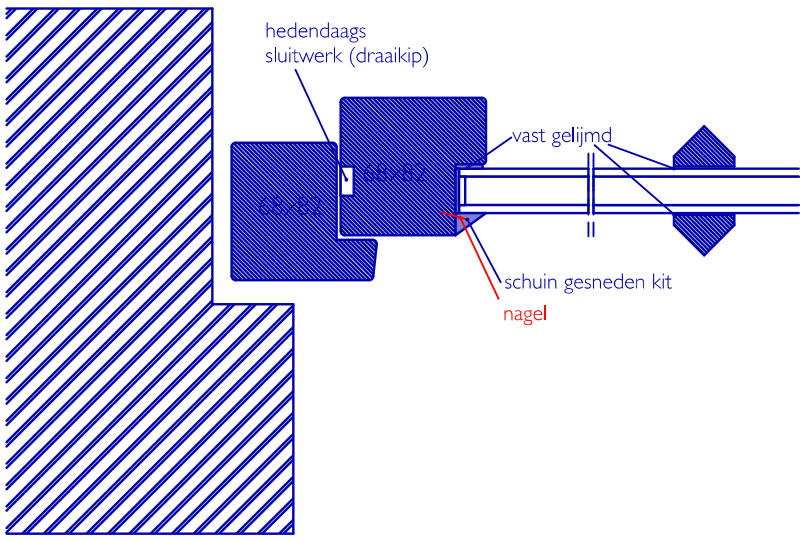
Verbindingsvoegen worden
volgezet met mortel om
beweging te kunnen
opvolgen

BOUWERS die ontwerpen

PROFIELEN BESTAAND +1 1970 (?)
 PROFIELEN NIEUW +2 2021

Reconstructie historische
 dakkapel
 Lieven Goetinck

BOUWERS die ontwerpen

Reconstructie historische
dakkapel
Lieven Goetinck

BOUWERS die ontwerpen

18 e eeuwse roostering:

- Eiken en Olmen (recup) balken
- Metselwerk
- Kalpleisters
- Kalei

BOUWEN is leerzaam

GEEN SCHROEVENDRAAIER?

In oude ateliers liggen er niet veel.

Oude herbruikmaterialen zijn meestal niet geschroefd.

Schroeven lossen niet eenvoudig.

Binnen 100 jaar zijn we al onze bitkops kwijt

Wat als we alle onderzoeksbudgetten rond circulair bouwen in zouden zetten om stenen te kuisen, tegels schoon te maken en schrijnwerk te ontdoen van nagels?

DOEN

Voorbeeldig sorteren
Aannemer nv arthur vandendorpe

leren van **BOUWERS**

Leren over
demonteerba
arheid

=

leren over hergebruik

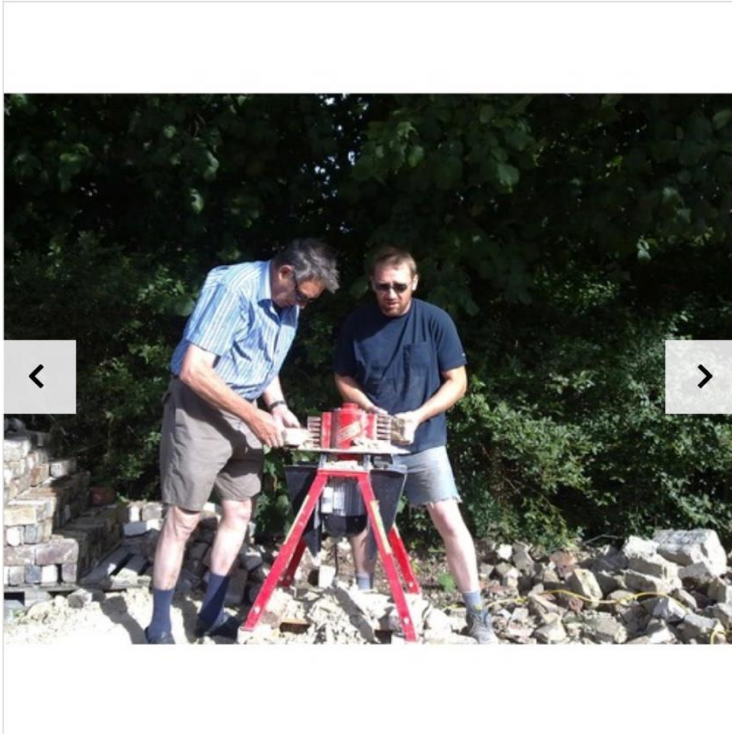
=

restauratie/verbouwen

al 1000 jaar

Voorbeeldig dakpanen /tegels proper maken
Aannemer nv arthur vandendorpe

leren van BOUWERS

VIDEO

PRODUCTVIDEO STEENKUISMACHINE
(IT)

STEENKUISMACHINE

ITEMCODE: 112010000

Dag	€ 110,00
Weekend	€ 148,50
Week	€ 330,00
4 Weken	€ 660,00
Waarborg	€ 400,00

JOUW PROPASS KORTING

BTW

VERZEKERINGEN

Ben je professional?

[Vraag hier je PRO-PASS aan](#)

NU HUREN

BEREKEN HIER JE
TRANSPORTKOSTEN

Benieuwd naar de toebehoren? [Bekijk ze hier.](#)

- ✓ Besteld op weekdays voor 13 uur? Klaar voor levering of afhaling de volgende werkdag.
- ✓ Besteld tijdens het weekend? Klaar voor levering of afhaling vanaf maandag 12u30.
- ✓ Elk jaar 50.000 tevreden klanten

Stenen kuisen
Hurland.be

leren van BOUWERS

MOGELIJKE BESTEMMINGEN MATERIALEN

0 Hergebruik van gebouw.

Het gebouw en/of gebouwonderdelen kunnen in geheel hergebruikt worden. In dit geval gaan we uit van hergebruik van het hoofdvolume op 2 bouwlagen. Dit levert een erg beperkte woonruimte en woonkwaliteit in het hoofdgebouw op. Vervangbouw lijkt opportuun.

1 Tweedehands bouwhandel.

Waardevolle materialen kunnen worden aangeboden in de professionele occasiebouwmarkt. Interessante bouwhandels kan je terugvinden op opalis.be.

Mogelijke lokale interessante spelers zijn:

[-www.labeur.be/recup-design](http://www.labeur.be/recup-design)

-recupmarkt.be

-huismus.be

2 Hergebruik op de site

Bepaalde elementen en materialen kunnen hergebruikt worden op de site.

Materialen worden dan op een overzichtelijke manier gestockeerd op de site (of elders) voor hergebruik in het project. Opgelet, tijdelijke opslag moet compatibel zijn met werf-inrichting.

3 Particuliere verkoop

Bepaalde elementen en materialen kunnen hergebruikt worden door ze te koop of te geef aan te bieden aan particulieren. Tweedehands.be en facebook marketplace zijn hiervoor geschikte kanalen

4 Donaties

Bepaalde elementen en materialen kunnen hergebruikt worden door ze aan te bieden aan initiatieven. Door het enorme aanbod kiezen herbruik-initiatieven hun herbruik-materialen liefst zelf uit. Mogelijke interessante lokale spelers zijn:

Domusmundi.be

Weerwerk.be

Labeur.be/recup-design

Klusserette.be

Recupmarkt.be

Kringloopwinkels

Herbruikinventaris opmaken

Tip: mogelijke lokale bestemmingen toevoegen

leren van **BOUWERS** collega's

restauratie woning
1621

leren van restauratie **DOSSIERS**

restauratie woning
1621

leren van restauratie **DOSSIERS**

Restauratiedossiers van '80 zijn een leerzaam (ir. Arch. Marc Martens)

leren van restauratie **DOSSIERS**

 BIJZONDER BESTEK IDP21 - DRINGENDE INSTANDHOUDINGSWERKEN - LASTENBOEK

---

projekt restauratie van het huis "Den Horen"
 ligging Vlaamingenstraat 112, 114
 3000 Leuven
 kad. nie.
 bouwheer voorheen: Jasper de Paep - Elisabeth du Basteert
 nu: Stadbestuur van Leuven
 3000 Leuven
 architect ir. Marc Martens
 Prins de Lignestraat 9
 3030 Leuven Heverlee
 tel. 016 235968

---

4. samenstelling van het dossier:
- lastenboek: algemene bepalingen
beschrijvend bestek
gedetailleerde staatstaat en billagen
  - inschrijvingsbijlet met saamvattende staatstaat (in tweevoud)
  - plannen:
    1. bestaande toestand
      - 1.1. grondplannen (1/2e. seuse opdeling gestippeld)
      - 1.1.1. gelijkvloers
      - 1.1.2. verdieping ter hoogte van de borstwering
      - 1.1.3. verdieping ter hoogte van standvensters en dakkapellen
      - 1.1.4. zolder
      - 1.2. doorsneden
        - 1.2.1. snede doorheen opkamer en kelder, richt naar n. 110
        - 1.2.2. snede doorheen gang, richt naar n. 110
        - 1.2.3. sneden door gang en zaal, richt naar n. 116
      - 1.3. detaildoorsneden (schaal 1/20)
        - 1.3.1. sneden door standvensters en dakkapellen
        - 1.3.2. typedoorsnede door dek
      - 1.4. gevel
        - 1.4.1. achtergevel, snede door oude bijbouw
    2. nieuwe toestand
      - 2.1. grondplannen (nieuw metaalwerk gearceerd)
        - 2.1.1. gelijkvloers
        - 2.1.2. verdieping ter hoogte van de borstwering
        - 2.1.3. verdieping ter hoogte van standvensters en dakkapellen
        - 2.1.4. zolder
        - 2.1.5. verloop vloering
      - 2.2. doorsneden
        - 2.2.1. snede doorheen opkamer en kelder, richt naar n. 110
        - 2.2.2. snede doorheen gang, richt naar n. 110
      - 2.3. detaildoorsneden (schaal 1/20)
        - 2.3.1. sneden door standvensters en dakkapellen
      - 2.4. gevel
        - 2.4.1. achtergevel, snede door glaspartij nieuwe bijbouw
        - 2.4.2. achtergevel met stadsparkuur eroverheen getekend
        - 2.4.3. opengewerkte axonometrie bijbouw
- foto's (3 x A3)

Ik hoef geen
madaster

Een dossier en een
eenvoudig geouw
zijn interessanter

Restauratiedossiers van '80 zijn een leerzaam (ir. Arch. Marc Martens)
80 pagina's. / papier/ geen

leren van restauratie **DOSSIERS**

Postkaart DEN HOREN wordt 400 jaar.

Waar je kan van houden, dat wordt behouden, onderhouden, en hergebruikt etc.

Waar je kan van houden, dat wordt behouden, onderhouden, en hergebruikt etc.

DOEN ! (van spullen en gebouwen houden)